

**НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ**

**«Заходи кримінально-правового характеру, які
застосовуються до юридичних осіб»**

Дроздов Олександр Михайлович

(адвокат, Голова науково-консультативної Ради при НААУ, Секретар Ради адвокатів Харківської області, докторант Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, к.ю.н., доцент, магістр держ. служби,)

Підстави для застосування до юр. осіб заходів крим-прав. хар-ру:

1. Вчинен. уповноваженою особою (далі - УО) від імені та в інтересах юр.особи будь-якого із злочинів, передбачених у ст. **209** (Легалізація (відмиван.) доходів, одержан. злочин. шляхом) і **306** (Використан. коштів, здобутих від незакон. обігу наркот. засобів, психотроп. речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікар. засобів), ч. 1 і 2 ст. **368-3** (Підкуп служб. особи юр. особи приватного права незалежно від орг.-прав. форми), ч. 1 і 2 ст. **368-4** (Підкуп особи, яка надає публічні послуги), ст. **369** (Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди служб. особі) і **369-2** (Зловживання впливом) КПК;

Підстави для застосування до юр. осіб заходів крим-прав. хар-ру:

2. Незабезпечен. виконання покладених на УО законом або установчими документами юр. особи обов'язків щодо вжиття заходів із запобігання корупції, що призвело до вчинення будь-якого із злочинів, передбачених у ст. 209 і 306, ч. 1,2 ст. 368-3, ч. 1 і 2 ст.368-4, ст. 369 і 369-2;

3) Вчинення УО від імені юридичної особи будь-якого із злочинів, передбачених у ст. 258 – 258-5 КПК (Тероризм);

* 4) Вчинення УО від імені та в інтересах юридичної особи будь-якого із злочинів, передбачених у ст. 109 (Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституц. ладу або на захоплен. держ. Влади), 110 (Посягання на територ. цілісність і недоторкан. України), 113 (Диверсія), 146 (Незаконне позбавлен. волі або викраден. людини), 147 (Захоплен. заручників), 160 (Порушен. законод. про референдум), 260 (Створен. не передбачен. закон. воєнізован. або збройн. Формувань), 262 (Викраден., привласнен., вимаган. вогнепальн. зброї, бойових припасів, вибух. речовин чи радіоактив. матеріал. або заволодін. ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем), 436 (Пропаганда війни), 437 (Плануван., підгот., розв'язуван. та веден. агресивн. Війни), 438 (Порушен. законів та звичаїв війни), 442 (Геноцид), 444 (Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародн. захист), 447 (Найманство) КК.

*

Примітки

- * 1. Під УО юр. особи слід розуміти служб. осіб юр. особи, а також інших осіб, які відповідно до закону, установч. документ. юр. особи чи договору мають право діяти від імені юр. особи;
- * 2. Злочини, передбачені ст. 109, 110, 113, 146, 147, 160, 209, 260, 262, 306, ч. 1 і 2 ст. 368-3, ч. 1 і 2 ст. 368-4, ст. 369, 369-2, 436, 437, 438, 442, 444, 447 КК, визнаються вчиненими в інтересах юр. особи, якщо вони призвели до отримання нею неправомірної вигоди або створили умови для отримання такої вигоди, або були спрямовані на ухилення від передбаченої законом відповідальності.

Суб'єкти злочину:

Уповноважена особа

службова особа

ін. особа, яка має
право діяти від імені
юр.особи

Підставами застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру є:

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ДОХОДІВ

ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ЗДОБУТИХ
ВІД НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

ПІДКУП СЛУЖБОВОЇ ОСОБИ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ
ПРИВАТНОГО ПРАВА

ПІДКУП ОСОБИ, ЯКА НАДАЄ ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ

ПРОПОЗИЦІЯ АБО НАДАННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ
СЛУЖБОВІЙ ОСОБІ

ЗЛОВЖИВАННЯ ВПЛИВОМ

Вчинення в інтересах ю.о. вказаних злочинів:

- * злочини спрямовані на отримання ю.о. неправомірної вигоди;
- * створення умов для отримання неправомірної вигоди
- * створення умов на ухилення передбаченої законом відповідальності

Вчинення уповноваженою особою таких злочинів (п.2 ст. 96-3 ККУ):

- * терористичний акт;
- * втягнення до вчинення терористичного акту;
- * публічні заклики до вчинення терористичного акту;
- * створення терористичної групи чи терористичної організації;
- * сприяння вчиненню терористичного акту;
- * фінансування тероризму

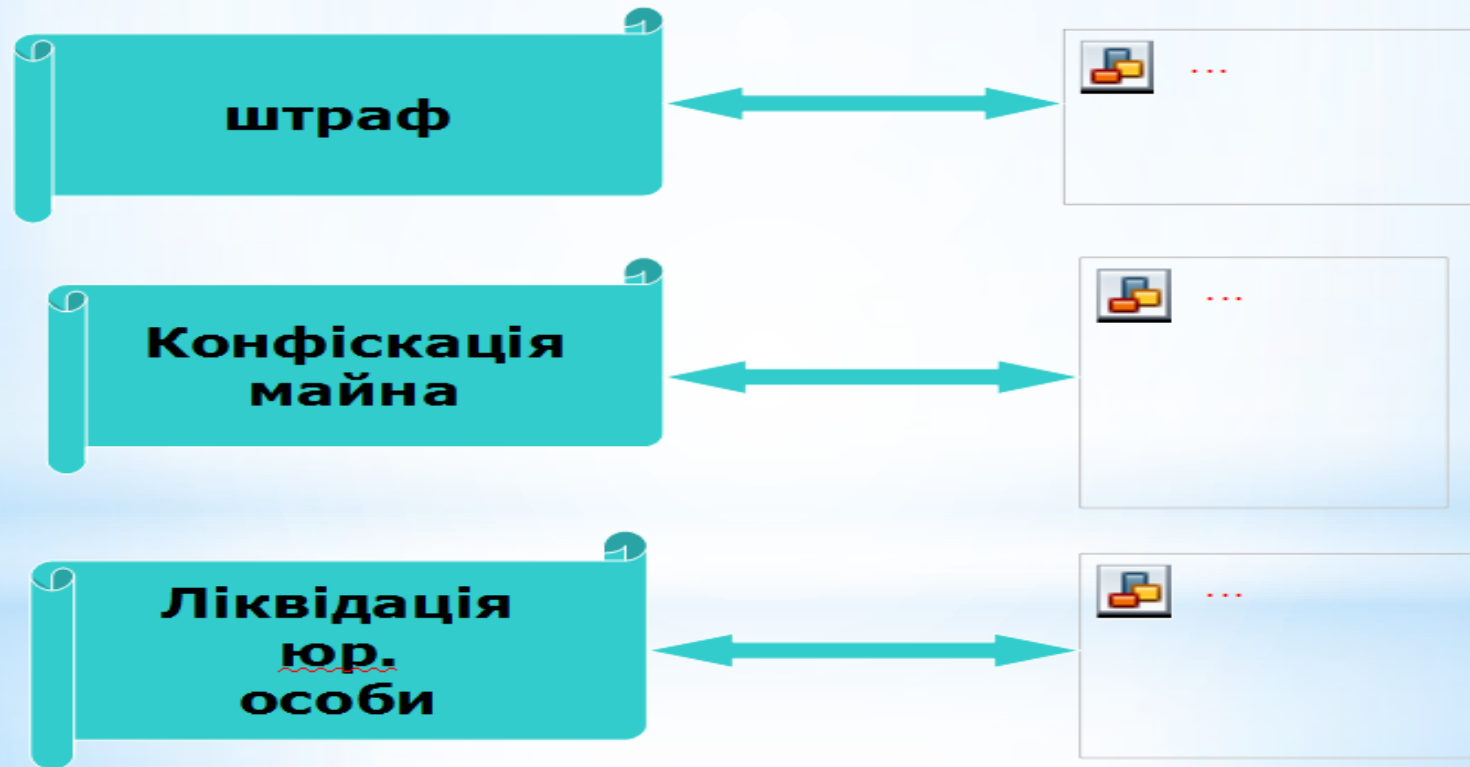
Заходи кримінально-правового характеру застосовуються до:

- * Підприємств, установ, організацій
- * КРІМ (ст. 96-4):
 - * - Державних органів
 - * Органів влади АРК;
 - * ОМС;
 - * Органів, що утримуються за рахунок державного чи місцевого бюджету;
 - * Фонду загальнообов. державного соц. страхування;
 - * Фонду гарантування вкладів фіз.осіб і міжнародних організацій;

Підстави звільнення (ч.1 ст. 96-5 ККУ):

- * Юр. особа звільняється від застосування до неї заходів кримінально-правового характеру, якщо з дня вчинення її уповноваженою особою будь-якого злочину, зазначеного у ст. 96-3 КК, і до дня набрання вироком законної сили минули такі строки:
 - * 1) 3 роки - у разі вчинення злочину невеликої тяжкості;
 - * 2) 5 років - у разі вчинення злочину середньої тяжкості;
 - * 3) 10 років - у разі вчинення тяжкого злочину;
 - * 4) 15 років - у разі вчинення особливо тяжкого злочину.

Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юр. осіб:

Штраф (ст. 96-7 КК)

- * Штраф- грошова сума, що сплачується юр. особою, на підставі суд.рішення
- * Штраф застос. виходячи з двократного розміру незаконно одержаної неправомірної вигоди
- * У разі коли неправомірну вигоду не було одержано, або її розмір неможливо обчислити, суд застосов. штраф у таких розмірах:
 - * за злочин невеликої тяжкості- від 5 до 10 тис. неоп.м.д.г.
 - * за злочин серед. тяжкості- від 10 до 20 тис. неоп. м.д.г
 - * за тяжкий злочин- від 20 до 50 тис. неоп. м.д.г.
 - * за особливо тяжкий злочин- від 50 до 75 тис. неоп.м.д.г.

Конфіскація майна (ст. 96-8)

Конфіскація майна полягає у примусовому безоплатному вилученні у власність держави майна юридичної особи і застосовується судом у разі ліквідації юридичної особи

Ліквідація (ст.96-9)

- * Ліквідація юридичної особи застосовується судом у разі вчинення її уповноваженою особою будь-якого із злочинів, передбачених:
- * ст. 109 («Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади»),

- * Ст.110 (Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України),
- * Ст. 113 (Диверсія)
- * Ст. 146 (Незаконне позбавлення волі або викрадення людини)
- * Ст. 147 (Захоплення заручників)
- * Ст. 160 (Порушення законодавства про референдум)
- * Ст. 260 (Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань)
- * ст. 262 (Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем)

- * Ст. 258 (Терористичний акт)
- * Ст. 258-5 (Фінансування тероризму)
- * Ст. 436 (Пропаганда війни)
- * Ст. 437 (Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни)
- * Ст. 438 (Порушення законів та звичаїв війни)
- * Ст. 442 (Геноцид)
- * Ст. 444 (Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист)
- * Ст. 447 (Найманство)

- * *Підстави для ліквідації юридичних осіб передбачені в ЗУ “ Про державну реєстрацію юрид.осіб та фіз.осіб-підприємців”.*

Принципи кримінальної відповідальності

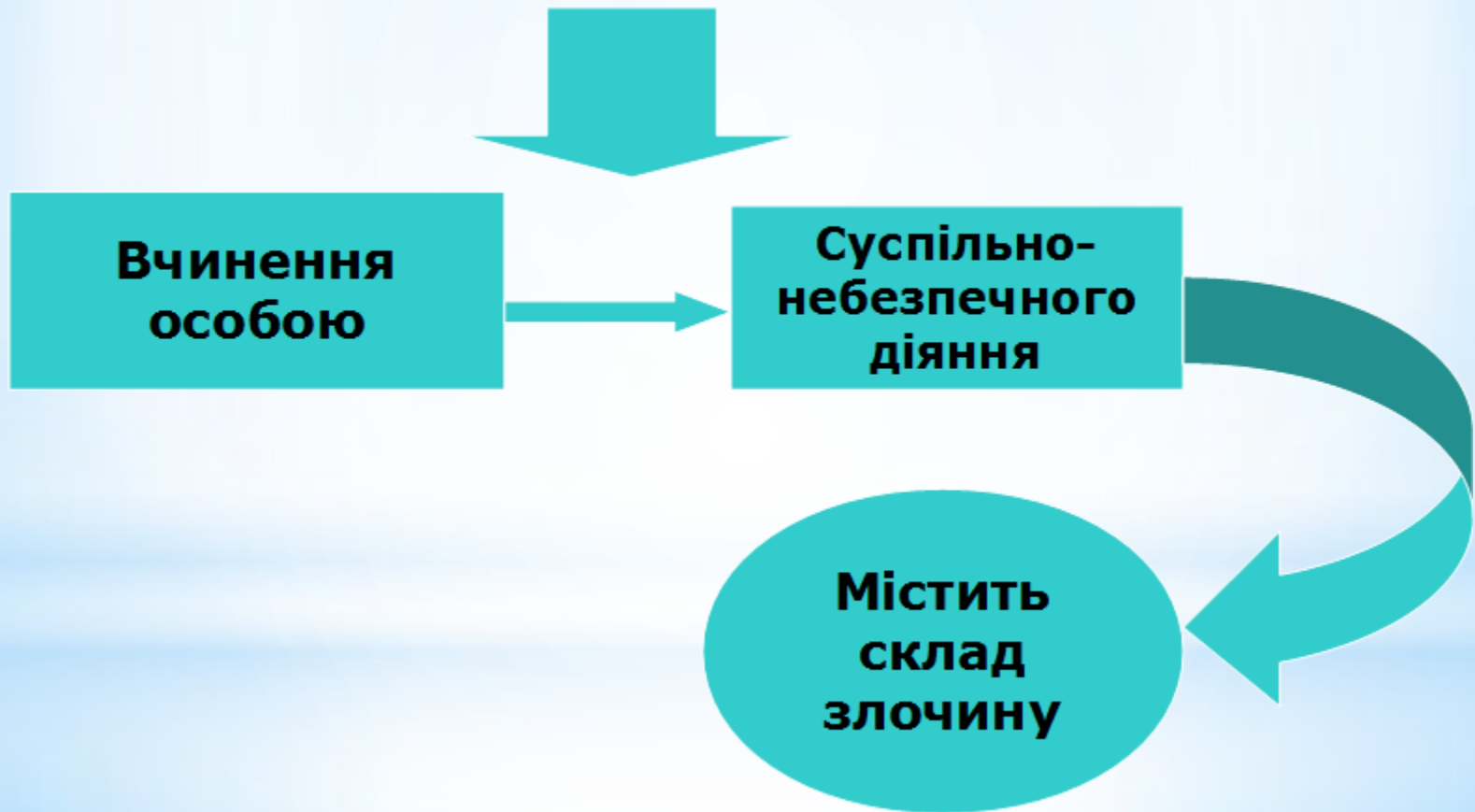
**1. За вчинення особою
сусп. небезпечного діяння**

**2. Особиста і винна
відповідальність**

**3. диференціація,
Індивідуалізація
відповідальності**

**4. Обмеження меж
крим. відповід.**

Підстава кримінальної відповідальності

***Якщо воля пригнічена чи
відсутня, то мова йде про
обставини, що виключають
злочинність діяння***

**Допускається можливість
кримінальної відповідальності
за чужу вину**

**Відповідальність
юрід. особи**

**За вчинення злочину
уповноваж. особою**

Ч.1 ст. 61
Конституції України

Ніхто не може бути двічі притягнутий до юридичної відповідальності одного виду за одне і те саме правопорушення

Загальні правила застосування до юр. осіб заходів кримінально-правового характеру (ст.96-10 КК):

- * При застосуванні до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру судом враховуються:
- * - ступінь тяжкості вчиненого УО злочину;
- * - ступінь здійснення злочинного наміру;
- * - розмір завданої шкоди;
- * - характер та розмір неправомірної вигоди, яка отримана або могла бути отримана юр. особою;
- * - вжиті юр. особою заходи для запобігання злочину.

Новели кримінального законодавства НЕ ПОВИННІ суперечити:

**Конституції
України**

**Міжнародним
принципам
та договорам
(згода надана ВРУ)**

**Базовим
принципам,
Положенням
ККУ**

**Не вносити
дисонанс
та суперечливі
положення
в ККУ**

Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за сукупністю злочинів (ст. 96-11)

За сукупністю злочинів в межах одного провадження суд, застосувачи до юридичної особи заходи кримінально-правового характеру за кожен злочин окремо, визначає остаточний основний захід шляхом поглинення менш суворого заходу більш суворим.

Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за сукупністю злочинів (ст. 96-11)

- * При застосуванні до юр. особи заходів кримінально-правового характеру за злочин за наявності невиконаного заходу за попереднім вироком (вироками) суду кожне з них виконується самостійно, крім випадків застосування судом ліквідації юридичної особи